

Författare: Axel Carleson

Saab S 18A

Spaningsflyget övervakar Sveriges omgivande havsområden dygnet runt. För att tillgodose denna verksamhet användes under 1940-talet flygplantyperna S 16/Caproni och B 3/Junkers JU 86. Efter dessa spaningsflygplan tilldelades F 11 det tvåmotoriga SAAB 18. Ursprungligen avsågs att flottiljen skulle utrustas med en spaningsversion av bombplanet B 1B, kallad S 18B. Men i stället fick man från F 1 Västerås ett antal B 18A som skulle byggas om till spaningsflygplan S 18A. Dessa försågs med kameror, radar osv. och blev en efterlängtd ersättning för de gamla S 16 och B 3.

Modifieringarna utfördes vid F 11 och CVV, Centrala Verkstäderna Västerås. S 18A försågs nu med en noskamera, Ska 10, med 92 cm brännvidd monterad i glasnosen samt en lodkamera, Ska 5, med flera objektivlängder placerad i bakkroppen. Senare tillkom även en mörkerkamera, Ska 13, i bakkroppen. Ska 13 användes i kombination med lysbomber.

1949 installerades i S 18A en spaningsradar, Ps-18/A med en "pod" hängande under nospartiet. Radarn hade en praktisk räckvidd på 50 - 60 km. Planet utrustades även med en radarhöjdmätare av typen PH-10/A, vilken kom mycket väl till användning då spaningstaktiken ofta innebar flygning på lägsta höjd över både hav och land. Radarstationen Ps-18/A gavs en helt ny dimension åt havsövervakningsuppgiften och spaningen kunde ske såväl i dåligt väder som i mörker. Därtill utökades flygtiden genom att en extra bränsletank på 525 liter monterades i bombrummet. Genom havsövervakningen med S 18A erhöles ett utomordentligt bra underlag till försvarets underrättelsetjänst. Den sista flygningen med S 18A gjordes på F 11 den 15/5 1959.

Data

Saab 18A avlöste trotjänaren B 3 som fjärrspaningsflygplan när B 18S lämnade tjänsten vid F 1 i Västerås. Åren 1946 -47 byggdes flygplanen om till spaningsversionen och tillfördes, förutom F 11, även F 3 och F 21. Med flygplan S 18A utvecklades spaningsflyget starkt. Planet kunde utrustas med ett flertal olika kameror, bl.a. den som surplus i England inköpta Williamsonkameran, Ska 10. Senare monterades även en amerikansk spaningsradar, den så kallade AN/APS-4, PS-18A, under flygkroppen. Radarn gav en helt ny dimension åt havsövervakningsuppgiften, som nu kunde ske i såväl mörker som i dålig sikt. Samt dessutom med färre flygföretag än tidigare. Den sista S 18A avskrevs 1959 då den ersattes av jetflygplanet S 32C.

Data

Svensk beteckning	S 18A
Tillverkarens beteckning	Saab 18A
Spännvidd	17,04 m
Längd	13,23 m
Motor	Svensktillverkad Twin Wasp (STW C3), 2 x 1 065 hkr
Maxfart	465 km/tim
Maxhöjd	8 000 m
Besättning	3 man
Beväpning	1 st panoramakamera, nos Ska 10/150 cm 1 st höghöjdskamera, lod Ska 5/ 25 cm

Antal flygplan
I tjänst på F 11

1 st mörkerkamera Ska 13/30 cm (i kombination med lysbomber)

50 st

1946 – 1959